

Баштанник Олег Іванович
Баштанник Олег Іванович
Bashtannyk Oleh Ivanovych
ст. викладач, Запорізький національний університет
obasht2@gmail.com

Іванов Сергій Миколайович
Іванов Сергей Николаевич
Ivanov Serhii Mykolaiovych
к.е.н., Запорізький національний університет
flydaiver@gmail.com

Макшишко Наталія Костянтинівна
Макшишко Наталия Константиновна
Maksyshko Natalya Kostyantynivna
д.е.н., професор, Запорізький національний університет
maxishko@ukr.net

МОДЕЛЮВАННЯ В РОЗБУДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Дослідження проблем, пов'язаних із процесом об'єднання територіальних громад (ОТГ) в Україні на сьогодні набуває особливої актуальності через розширені повноваження і додаткові ресурси ОТГ. Кількість ОТГ постійно зростає, в порівнянні з 2017 р. вона збільшилась у 2 рази і сягла 725 [1].

За умов позитивної динаміки кількості ОТГ виникає необхідність у розбудові ефективного управління громадами, переосмислення та коригування складових існуючого інформаційного простору (ІП) місцевого самоврядування, які б дозволили оперативно та ефективно приймати управлінські рішення, задовольняти інтереси ОТГ та діяти в межах існуючого правового поля.

ІП ОТГ – це сукупність баз та банків даних, технологій їх використання, інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж, що функціонують на основі

єдиних принципів та правил, забезпечують інформаційну взаємодію організацій і громадян, а також задоволення їхніх інформаційних і функціональних потреб.

Як відомо, ІІ об'єднує шість основних складових: інформацію, техніку, технологію, зовнішні зв'язки, безпеку та організаційно-правове забезпечення. На цей час існують такі основні *проблеми* ІІ ОТГ [2]:

а) відсутня інформаційна система, яка б стала інструментом підтримки та реалізації законодавчої бази щодо регулювання питань ОТГ;

б) інформаційна база для вирішення завдань стратегічного і оперативного управління регіоном або відсутня, або практично є недосяжною з причин надмірної централізації;

в) первинна інформація є недостатньо структурованою та уніфікованою, що негативно впливає на прийняття рішень у масштабі реального часу;

г) має місце збирання і накопичення великої кількості зайвої, дублюючої інформації, перенавантаження органів місцевого самоврядування (зокрема, ОТГ);

д) недостатній рівень автоматизації процесів накопичення, обробки та зберігання інформації;

е) недостатнє використання інформації із неузгоджених між собою державних реєстрів тощо.

Наведений перелік не є вичерпним, самої інформації в чистому вигляді недостатньо для того, щоб управління було ефективним. Тому необхідно залучати кібернетичні інструменти, які б системно давали змогу адаптувати інформацію для її подальшого використання, змінювати ІІ ОТГ.

Інформаційно-аналітичні комплекси необхідні для безперервної підтримки у потоковому режимі прийняття рішень на рівні територіальної громади, району, області для формування консолідованої бази даних регіону, а також формування та обслуговування бази моделей, зокрема, моделей аналізу та прогнозування розвитку громади, території тощо. Прикладом може слугувати інформаційно-аналітичний комплекс, запропонований у [3].

Для прогнозування розвитку економічних систем і процесів розроблена

система моделей, що базується на підґрунті дискретної нелінійної динаміки, зокрема, на ідеях штучного інтелекту та дискретній моделі однорідної структури (МОС), яка дозволяє віддзеркалити процес розвитку економічної системи, імітуючи крок за кроком її динаміку.

Для подальшого підвищення точності прогнозування та врахування зовнішніх впливів розроблена модель гібридного типу на базі інтеграції МОС, генетичних алгоритмів та експертного оцінювання, а також запропоновано комбінування прогнозів на базі МОС та фазового аналізу.

Модель інформаційно-аналітичного забезпечення управління регіоном охоплює базу моделей та консолідовану базу даних (БД), що дозволяє вирішувати завдання аналізу економічних процесів і прогнозування розвитку регіону з урахуванням нестійкості та нестабільності економічних процесів.

За основу програмних продуктів, які наповнюють консолідовану БД ОТГ можливо взяти адаптовані програмні комплекси, раніше розроблені та апробовані на кафедрі економічної кібернетики ЗНУ: «Фінанси» – управління бюджетом громади; «Земля» – управління земельними ресурсами на рівні громади; «Домогосподарства, населення» – облік фізичних осіб громади; «Оренда» – управління нерухомістю комунальної власності громади та ін.

Особливістю сучасного середовища, в якому розвивається ІІІ ОТГ, є робота в умовах Інтернет-економіки, стандартів Open Data. Тому не менш важливою складовою оновленого ІІІ ОТГ є доступ до глобальної мережі, державних реєстрів (Держгеокадастр, демографічний реєстр тощо).

Перелік джерел:

1. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 12 березня 2018. URL: http://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/184/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3_2018_12.03__1__1_.pdf.
2. Максишко Н.К., Кучеров О.С. Проблема реформування інформаційного простору місцевого самоврядування. *Важелі і механізми формування сталого розвитку економіки в умовах світової глобалізації*. Матеріали міжнар. наук.-

практ. Інтернет – конф. (Тернопіль , 9 – 10 грудн. 2010). Тернопіль: Крок, 2010. С. 17–18.

3. Максишко Н. К. Концепція застосування інструментарію дискретної нелінійної динаміки в індикативному управлінні. *Вісн. Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Екон. серія*, 2009, № 869. С.175–181.

MPSES.MX